

Gener normal o fred a gran part de Catalunya

El gener s'ha de qualificar de normal o fred a gran part del país, si bé ha estat lleugerament càlid al delta de l'Ebre

Ha estat en general sec i molt sec al litoral, prelitoral i al Prepirineu i Pirineu oriental. En canvi, ha estat plujós al Prepirineu més occidental

La primera part del mes es va caracteritzar per una circulació zonal que va afavorir el pas de pertorbacions d'origen atlàntic que van afectar la part occidental de Catalunya i van mantenir la temperatura alta, amb valors per sobre de la normal climàtica de gener. Durant la segona quinzena del mes l'anticicló de les Açores va ocupar la part oriental de l'oceà Atlàntic, amb una disposició meridional nord-sud. Aquesta configuració va permetre una baixada tèrmica molt marcada, especialment a partir del dia 21 de gener, quan una pertorbació ubicada al golf de Lleó va afavorir una entrada d'una massa d'aire molt fred provinent de l'interior del continent Europeu.

Tres pertorbacions han afectat Catalunya amb precipitació significativa

- Entre els dies 2 i 3 es van acumular més de 10 mm a les parts més elevades del vessant sud del Pirineu occidental, amb nevades que van deixar 16 cm a Espot (2.519 m), al Pallars Sobirà, i 12 cm a Boí (2.535 m), a l'Alta Ribagorça.
- La segona pertorbació va afectar el país entre els dies 8 i 9, especialment el Prepirineu central i occidental, destacant els 20 cm de neu al Lac Redon (2.247 m), a la Val d'Aran.
- Entre els dies 16 i 18 una tercera pertorbació va deixar precipitació en forma de neu al Pirineu, amb més de 30 cm a cotes altes del Pirineu occidental i més de 10 cm a la resta del Pirineu. La neu va afectar els fons de les valls pirinenques: entre 5 i 20 cm al Pirineu occidental, amb gruixos més modestos a l'oriental.

Episodi de fred i vent durant la segona quinzena de gener

La segona quinzena del mes va venir marcada per un episodi de fred intens, comparable per la persistència i intensitat a la de [principis de gener de 2021](#), si bé en alguns casos cal anar més enrere per trobar una temperatura més baixa, fins al febrer de 2012, sobretot en alguns punts del litoral i prelitoral.

- En general l'episodi de fred no va deixar rècords, però dues estacions de la Costa Daurada com el Vendrell (el Baix Penedès) i Vinyols i els Arcs (el Baix Camp), amb 23 i 33 anys de dades, respectivament, van mesurar la temperatura més baixa de tota la seva sèrie.
- 154 dels 183 punts de mesura de la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques (XEMA) van superar almenys un dia el llindar de perill per fred,

■ Comunicat de premsa ■

112 d'elles més d'un dia i fins a més de 5 dies en algunes fondalades, destacant els 9 dies al Pantà de Siurana (el Priorat) i de 8 a la Vall d'en Bas (la Garrotxa).

- Els dies 16 i 17 de gener, el vent de ponent va ser el protagonista amb una ratxa màxima de 159 km/h al Puig Sesolles (1.668 m, el Montseny) i de 70 a 100 km/h a molts sectors del prelitoral i a punts del litoral.
- Entre els dies 19 i 22 de gener el vent del nord va afectar els sectors més ventosos del país i parts més elevades del Pirineu, amb ratxes de fins a 147 km/h a Boí (2.535 m, Alta Ribagorça) el dia 21 o 130 km/h a Mas de Barberans (Montsià) el dia 20. A Das – Aeròdrom (la Cerdanya) es va mesurar una ratxa màxima de 105 km/h: es tracta de la ratxa de vent més forta des del 9 de gener de 2019.
- La nevada va ser destacada al Pirineu entre els dies 16 i 21 de gener, amb acumulacions de més de mig metre de neu nova al llarg dels dies a sectors elevats de l'Aran i de l'extrem nord del Pallars Sobirà. Al vessant sud i al Pirineu oriental els gruixos van ser molt modestos, en general inferiors als 20 cm.
- El dia 24 de gener, el vent de gregal va afavorir l'arribada d'aire més humit, amb precipitació en forma de neu a cotes baixes, en alguns casos de només 100 o 200 m al matí a moltes comarques del litoral i prelitoral, així com a la Catalunya Central, i a la tarda amb nevades anecdòtiques a Ponent, l'Alt Camp o el Priorat.

Gener normal o fred a Catalunya

El gener del 2023 s'ha de qualificar de normal o fred a gran part del país, si bé ha estat lleugerament càlid al delta de l'Ebre (figura 1).

Malgrat l'episodi de fred que ha afectat Catalunya la segona quinzena del mes, la temperatura elevada durant la primera meitat del gener ha compensat la mitjana en el conjunt del país.

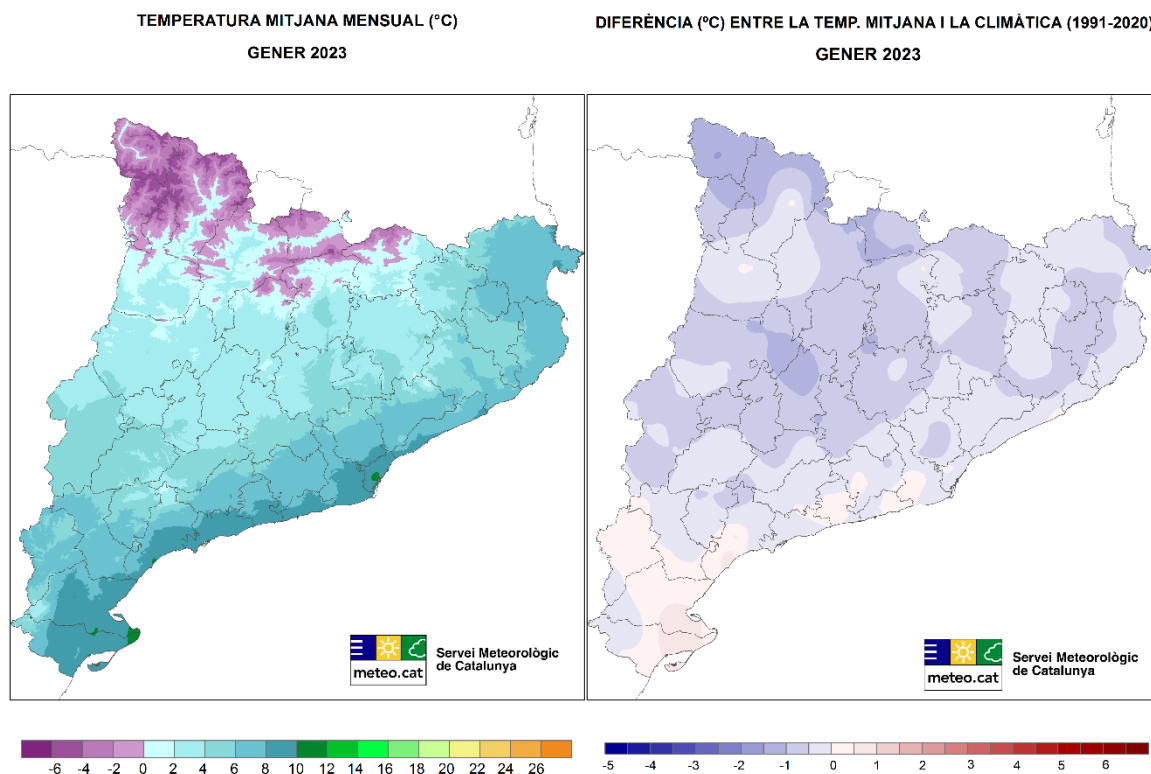
La taula següent mostra els valors d'anomalia de temperatura (diferència de la temperatura mitjana mensual de gener respecte de la mitjana climàtica pel període de referència 1991-2020) que han estat iguals o inferiors a -1,3 °C a les estacions de la XEMA.

Nom de l'estació	Comarca	Anomalia (°C)
Vielha - Elipòrt	Val d'Aran	-1,6
la Tosa d'Alp 2500	Cerdanya	-1,4
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	-1,3
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	-1,3
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	-1,3
Massoteres	Segarra	-1,3
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	-1,3

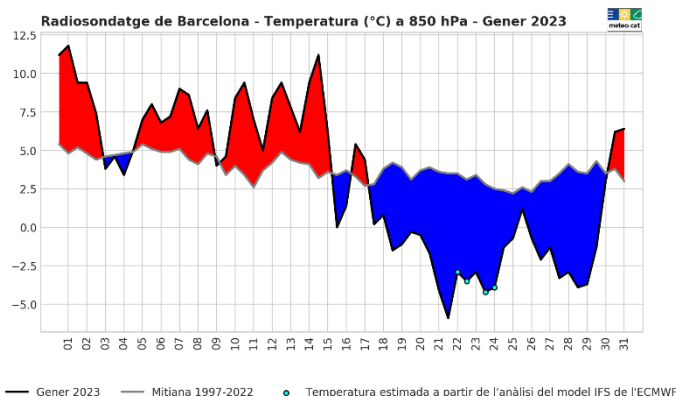
Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes de gener del 2023 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

Les dades de temperatura a 850 hPa (uns 1.500 m d'altitud) del radiosondatge de Barcelona mostren una primera quinzena amb anomalies àmpliament positives, però durant la segona quinzena han predominat les anomalies clarament negatives.

■ Comunicat de premsa ■

Gener sec o molt sec a gran part de Catalunya

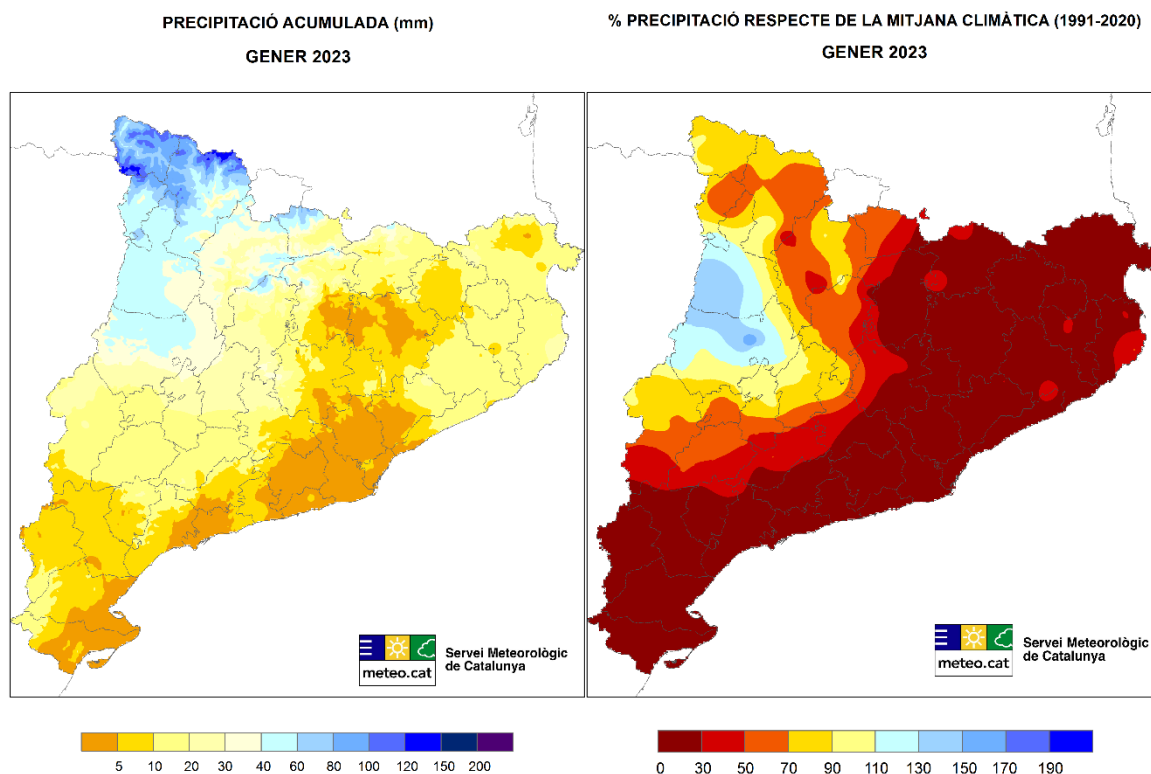
Ha estat en general sec i molt sec al litoral, prelitoral i al Prepirineu i Pirineu oriental. En canvi, ha estat plujós al Prepirineu més occidental (figura 2).

Les baixes pressions atlàntiques i el pas de fronts freds que van afectar especialment la primera part del mes, amb un recorregut molt zonal, han estat la causa de la distribució de les anomalies.

Figura 3:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de gener del 2023 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

La taula següent mostra les quantitats de precipitació del mes de gener del 2022 per sobre dels 100 mm a les estacions gestionades per l'SMC.

Nom de l'estació	Comarca	Precipitació (mm)
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	129,7
Certascan (2.400 m)	Pallars Sobirà	125,2
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	100,4

Irradiació per sobre de la mitjana a gran part de Catalunya

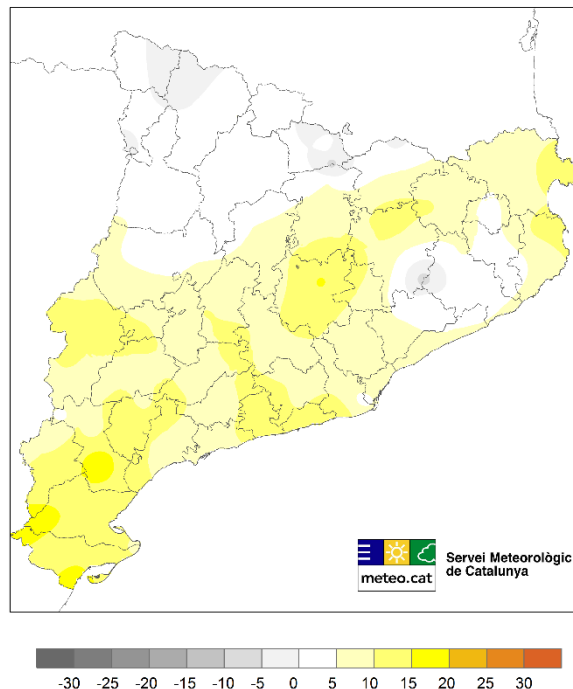
La irradiació solar global del mes de gener ha estat per sobre de la normal a gran part del país, si bé cal destacar els valors normals o una mica per sota de la mitjana climàtica al quadrant nord-est, la serralada del Montseny i la plana interior gironina (figura 3).

Figura 3:

Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes de gener del 2023 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2013-2022).

ANOMALIA DE LA IRRADIACIÓ SOLAR GLOBAL (%)
GENER 2023

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

1 de febrer del 2023